

Kiezen voor biotech

7 lessen uit het Vlaamse biotech succesverhaal

De Nederlandse biotechsector is volop in ontwikkeling, maar om door te groeien naar een koploperspositie moeten we nog stappen maken. Dit is niet alleen economisch van belang. Met biotechnologische uitvindingen kunnen we namelijk het hoofd bieden aan uitdagingen op het gebied van gezondheid en duurzaamheid. Tegelijkertijd is de biotechnologie een economische groeimotor die, met een relatief geringe CO₂-uitstoot, op alle opleidingsniveaus banen biedt. Dit rapport identificeert de kritische succesfactoren van Vlaanderen, dat de afgelopen decennia een biotech groeispuurt van jewelste meemaakte. Hieruit volgen zeven lessen die illustreren hoe de Nederlandse biotechsector een internationale hub kan worden die optimaal bijdraagt aan duurzaamheid, gezondheid en welvaart.

We hebben in Nederland al veel ingrediënten in huis om de toonaangevende life sciences hub van Europa te worden. Nederland kent een bloeiend life sciences ecosysteem, onze universiteiten zijn van wereldniveau, en er is steeds meer kapitaal in latere stadia voor biotechbedrijven beschikbaar. Nederlandse koplopers leveren nu al baanbrekende biotech innovaties. Zo is Janssen in Leiden bijna klaar met hun vaccin tegen het coronavirus, een onmisbare interventie voor de heropening van de samenleving. In Delft kweekt Meatable vlees zonder tussenkomst van een dier, waarmee ze een duurzame bron van eiwit creëren. In Wageningen ontwikkelt KeyGene gewassen die beter tegen droogte kunnen waardoor we ook in een veranderend klimaat de wereld van voedsel kunnen voorzien. De Nederlandse biotech sector is bij uitstek goed gepositioneerd om onszelf de crisis uit te innoveren. Met de juiste interventies, kan de sector doorgroeien naar een positie als internationale life sciences hotspot.

De Vlaamse groeispuurt

Vlaanderen is, wanneer het gaat om medische biotechnologie, met recht succesvol te noemen. Dit is het gevolg van decennialang, consequent kiezen voor het stimuleren van biotechnologie met een sterke focus op output. En voor de onderzoeksfase op wetenschappelijke excellentie én tech transfer en bij de ontwikkeling van bedrijven op het creëren van banen.

De resultaten zijn indrukwekkend: op het gebied van research & development slaagt Vlaanderen erin om in totaal bijna 2,5 miljard euro per jaar aan private R&D-investeringen aan te trekken. Samen met Zwitserland (ruim 5 miljard euro) en Denemarken (bijna €1,5 miljard) behoort België daarmee tot de Europese top. In vergelijking met Nederland wordt er in België ongeveer 13 keer meer per inwoner geïnvesteerd in private R&D in de medische biotechnologie.

Ook op het gebied van bedrijvigheid kent België successen, mede door de vrij volwassen biofarmaceutische sector. Waar Nederland qua hoeveelheid bedrijven met 376 voorloopt op de 250 in Vlaanderen, laat de marktkapitalisatie een heel andere situatie zien: die van Belgische medische biotechnologiebedrijven is met 32 miljard euro ruim 30 maal groter dan die van Nederlandse bedrijven. Deze bedrijven zijn bovendien groter dan in Nederland. Ruim een kwart van de Belgische bedrijven heeft meer dan 50 werknemers terwijl dat in Nederland net 17% is.

Zeven lessen uit Vlaanderen

Om de Nederlandse biotechnologiesector uit te laten groeien tot internationale life sciences hotspot, hebben wordt in dit onderzoek gekeken naar de succesfactoren van de Vlaamse biotechnologie. In combinatie met de sterktes en ingrediënten die we in Nederland al hebben, komen wij tot zeven concrete lessen uit Vlaanderen die helpen de Nederlandse biotechnologiesector te transformeren tot koploper:

1. **Kennisbasis:** versterking van fysieke samenwerking tussen technische universiteiten en universitaire academische centra, zodat we onze biotech kennisbasis en valorisatiekracht verder versterken.
2. **Valorisatie:** in Nederland kunnen we nog veel meer uit onze kennis halen door valorisatie, bijvoorbeeld door duurzame financiering van valorisatie-initiatieven en de versterking van de positie en middelen van Technology Transfer Offices (TTO's).
3. **Vroege financiering:** Nederland kent niet of nauwelijks subsidies voor vroege R&D-projecten van bedrijven die eraan bijdragen dat zij in ons land actief worden en blijven. Daarbij is het belangrijk dat Nederlands beleid veel meer continuïteit krijgt voor effectievere instrumenten en stimulering van groei in de sector. De Baekeland-mandaten, die samenwerking en groei bevorderen, zijn een goed voorbeeld hoe Vlaanderen dit oplost.
4. **Financieringsketen:** waar Nederland in de latere fases van de ontwikkeling een ruim aanbod van privaat kapitaal kent, zijn een meer gezamenlijke aanpak van Regionale Ontwikkelingsmaatschappijen (ROM's) en geduldige publieke middelen in de fase daarvoor manieren om de hele financieringsketen te optimaliseren.
5. **Ecosysteem:** Het stimuleren van de aanwezigheid van grote ondernemingen zoals Janssen, MSD en het nieuwe Organon kan leiden tot verdere verankering van deze bedrijven als cruciaal onderdeel van het ecosysteem. Ook zouden we nog meer in kunnen spelen op de komst van het Europees Medicijnagentschap (EMA) naar Amsterdam, of het stimuleren van een aantal opkomende Nederlandse biotechbedrijven.
6. **Klinisch onderzoek:** in Nederland staan veranderingen op stapel die klinisch onderzoek voor cel- en gentherapie stimuleren, maar we kunnen nog veel winst behalen in het stroomlijnen van algemene regels voor klinisch onderzoek.
7. **Positie sector:** hoewel de life sciences sector de laatste jaren veel succes kent, is er in Nederland, in tegenstelling tot in andere landen, relatief weinig aandacht voor de succesverhalen. Door deze als sector en overheid samen meer uit te dragen, kan Nederland veel meer uit haar groeikansen halen.